# प्रतिज्ञापत्र

**'विद्यार्थी शिक्षकांसाठी पर्यावरणविषयक समस्यांच्या संदर्भात जाणीवजागृती संचाची निर्मिती'** या संशोधन अहवालात समाविष्ठ करण्यात आलेले संशोधन कार्य माझ्या स्वत:च्या प्रयत्नांचे फलित आहे त्यासाठी मार्गदर्शकांकडून मिळविलेले मार्गदर्शन आणि त्यापूर्वी झालेल्या संशोधनाचे संदर्भ व इतर सहकाऱ्यांची मदत घेण्यात आलेली आहे. उपयोगात आणलेल्या संदर्भाचा योग्य निर्देश करण्यात आला आहे. हा प्रबंध अथवा त्याचा इतर कोणताही भाग मी अन्यत्र कोठेही, कोणत्याही पदवी अथवा पदविकेसाठी सादर केलेला नाही, असे मी प्रतिज्ञापूर्वक घोषित करतो.

**स्थळ :** कोल्हापूर

**दिनांक :** २८/१२/२००५

**श्री. जयवंत गणपतराव पाटील**

SHIVAJI UNIVERSITY LIBRARY KOLHAPUR
CARR. BALASAHEB KHARDEKAR LIBRARY
SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

# प्रमाणपत्र

मी प्रमाणित करते की, जयवंत गणपतराव पाटील यांनी शिवाजी विद्यापीठाची एम्.फिल (शिक्षणशास्त्र) पदवी प्राप्त करण्यासाठी प्रस्तुत लघु शोध प्रबंध **'विद्यार्थी शिक्षकांसाठी पर्यावरणविषयक समस्यांच्या संदर्भात जाणीवजागृती संचाची निर्मिती'** हा शोध प्रबंध माझ्या मार्गदर्शनाखाली परिश्रमातून पूर्ण केला आहे. हे कार्य पूर्व नियोजनानुसार पूर्ण झाले आहे. संशोधकाने माझ्या सुचनांचे पूर्णत: पालन केले आहे. जे निष्कर्ष शोध प्रबंधात प्रस्तुत केले आहेत, माझ्या माहितीनुसार ते बरोबर आहेत.

(डॉ. सीमा. म. येवले)

**संशोधन मार्गदर्शिका**

**स्थळ :** कोल्हापूर

**दिनांक :** 28/11/08

# ऋणनिर्देश

शिवाजी विद्यापीठाच्या शिक्षणशास्त्रातील एम्. फिल पदवीच्या अंशत: पूर्तीसाठी म्हणून हा शोधप्रबंध सादर करताना मला अतिशय आनंद होत आहे. हा शोध निबंध सादर करण्यास शिवाजी विद्यापीठाने व शिक्षणशास्त्र विभागाने मला जी संधी उपलब्ध करून दिली म्हणून मी प्रथम शिवाजी विद्यापीठाचा व शिक्षणशास्त्र विभागाचा ऋणी आहे.

माझ्या मार्गदर्शिका डॉ. सीमा येवले, विभाग प्रमुख शिक्षणशास्त्र विभाग, शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर यांची प्रेरणा, त्यांचे संपूर्ण मार्गदर्शन, अनुभव व ज्ञान यामुळेच हा शोध प्रबंध व्यवस्थितपणे व तर्कसंगतदृष्ट्या सादर करता आला. मी त्यांचा अत्यंत ऋणी आहे.

डॉ. जी.एस.पाटील, डॉ.एम्.एस्.पद्मिनी, अंजली देसाई, आय.सी.शेख, सह सचिन पन्हाळकर यांचे मोलाचे सहकार्य या संशोधनासाठी मला लाभले याबद्दल मी त्यांचा अत्यंत आभारी आहे.

या शोधप्रबंधासाठी यशवंत शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयाचे प्राचार्य. जी. एम.ढवळे यांचे आशिर्वाद व सर्व स्टाफचे सहकार्य लाभले याबद्दल त्यांचा मी आभारी आहे.

कोल्हापूर जिल्हयातील शिवाजी विद्यापीठाशी संलग्नित असणाऱ्या शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील प्राचार्य, अध्यापक, प्रशिक्षणार्थी यांचे मोलाचे सहकार्य मला लाभले या बद्दल त्यांचे आभार मानतो.

टंकलेखणाचे काम 'भावना कॉम्प्युटर्स' (सचिन कदम) कोल्हापूर यांनी वेळेत व बिनचूक केले आहे. मी त्यांचा आभारी आहे.

हे संशोधन पूर्ण करीत असताना मला ज्यांचे ज्यांचे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षपणे सहकार्य लाभले त्या सर्वांचे मी मन:पूर्वक आभार मानतो.

स्थळ : कोल्हापूर

श्री. जयवंत गणपतराव पाटील

दिनांक : २८/१२/२००५